

Den athenske omfavnelse

Rapport fra ophold på DIA, 15. marts - 25. april 2014
Line Gøttsche Dyrholm, musiker

Jeg rejste afsted til Athen uden forventninger. Jeg kendte ingen, der havde været på instituttet før mig, og jeg havde ikke selv været i Grækenland før.

Jeg ankom sent om aftenen efter en hektisk periode op til mit soloprojekts debutkoncert, som foregik på Louisiana dagen forinden. Koncerten, som jeg havde været meget nervøs for, var gået godt, og jeg vågnede op næste morgen, efter 11 timers søvn, med en helt ren og stærk følelse. Jeg tænkte overstadige tanker som: *Kroppen er et kraftværk!*

Min første dag i Athen var også dagen for prøveflyvningerne til den militærparade, der skulle finde sted på den græske uafhængighedsdag en uge senere. Den dag kendte jeg ikke til på det tidspunkt, og således heller ikke til prøverne, som sendte en øredøvende serie af kampfly ind over Plaka. Med min med tiden tiltagende fornemmelse af at alting kan ske, også ting som man aldrig nogensinde havde forestillet sig, lukkede jeg skodderne til i min lejlighed og sørgede for at have rigeligt med identifikation på mig, da jeg gik ud på min allerførste tur i Athen. Jeg gik lidt rundt i gaderne med militærmaskinerne hængende om ørene.

Jeg skulle hæve penge og fandt en bankautomat ved et lille rejsebureau i nærheden af Syntagma-pladsen. Jeg stak mit plastickort ind i den smalle sprække og indtastede beløbet og den hemmelige kode. Men maskinen ville ikke sende kortet ud igen, og jeg måtte gå hjem uden det, og uden penge (til gengæld havde jeg, mod forventning, livet i behold). Min første introduktion til græsk lokalkultur blev således det lille rejsebureaus personale (to mænd i bedsteforældrealderen), som så sødt allierede sig med mig i kampen om at vinde mit tabte kort tilbage.

Så hjælpsomme og venlige er de grækere, det oplevede jeg hele vejen igennem. I Grækenland bliver man for eksempel, hvis man spørger om vej, *fulgt* hen til det sted, man søger. Jeg tænker at krisen, og landets skønhed, må være medvirkende til den omsorgfulde stemning. Jeg har et lille, tæt bundt af visitkort, gaver og små hjælpesedler med hjem; det er min bedste souvenir.

Jeg havde læst i min guidebog, at Grækenland er ét af de lande i verden, der har den laveste skilsmisseprocent. Det gav mig et meget romantisk billede af befolkningen, ja næsten af hele landet. Jeg synes at alderdommen bærer sig selv så godt i Grækenland, meget bedre end i Danmark. De ældre ser man tit alene ude, på egen hånd, selvstændigt - men også hånd i hånd på vej over en befærde gade. Mændene er klædt i elegante brune nuancer og kvinderne har smukke, tunge øreringe, der matcher deres alder perfekt. Lige så mange tilfældige komplimenter som jeg fik for mine blå øjne, kunne jeg have givet de kvinders brune. Særligt de, som havde lagt limegrøn øjenskygge på øjenlåget - det slog mig fuldstændigt ud.

"Ja, men jeg tror så nok også at det er ét af de lande, der har den højeste UTROSKABSPROCENT", sagde instituttets sekretær Niki til mig over sin frappé, da fortalte hende om mine teorier om græsk kærlighedsliv. "Og ja, de er velklædte lige hér, men du skal tænke på, at vi også befinder os i midten af ét af Athens bedre kvarterer".

Yes - Niki havde ret. Det er en kendt sag, at Athen er en kontrasternes by. Lille, nisseagtige Plaka og Anafotika (postkortbydelen på Akropolis' skråning), hvis stier leder op til den mest storslåede udsigt, der illustrerer at man befinder sig midt i en millionby. For foden af en tung, tusind år gammel marmorsøjle: En nyudsprungne valmue. Og fra instituttets tagterrasse, udsigten til en kaffekop, en ny bog - og en bysantinsk kirke plus et 1,1 km højt bjerg (Pendeli). Athen er virkelig en dimensionernes by.

Jeg synes at Akropolis-museets arkitektur har et godt blik for de dimensioner, for byens kontrastfuldhed. Det ses i den måde, statuerne mod de åbne glasvægge er placeret på et bagtæppe af byen selv. Selvom jeg er fascineret af de hvide marmorfigurers positurer, og særligt deres klæders elegante draperinger, var det mere deres samspil med dette naturalistiske bagtæppe, der optog mig, da jeg gik rundt på museet. Museet er ikke kun skueplads for storslået græsk kunst, men også for en by, som har bjerge, templer, hav, øer, skov, himmel og et patchwork af små firkantede tage.

Jeg synes også, på denne ekstravagante baggrund, at museets gæster kom til at fremstå som en slags skulpturer.

På museum eller ej, i Athen har man altid muligheden for at lade blikket rejse langt. Om det så er for at lade øjnene sejle en tur ned gennem de lange boulevarder, eller gå i højden mod de fire bjerge, der omkranser byen.

Min bror var på besøg, og han og jeg tog en tur til øen Aegina, hvor vi susede rundt på en lille, traktoragtig motorcykel. Vores tur endte på øens sydspids, på en slags højslette ved byen Perdika. Dette areal er et yderst spektakulært sted. Et stort, åbent græsareal omringet af stejle, sorte skrænter ned mod havet, som længere ude er besat med andre øers spidse bjergtoppe. Der er et lillebitte kapel, underjordiske bunkere (i én af dem lå en død hund) og enorme, kraftige aloe vera-planter i blomst.

Jeg synes, Athen er en smuk by. Man kan høre det bare på navnene på de stop, man kan køre igennem med metroen: *Victoria - Nea Ionia - Akropolis - Sepolia, Olympion - Elliniko - Dafni*. Mit yndlingsstednavn er *Omonia*, som har noget dramatisk og lidt giftigt over sig.

Athen i april er hverken støvet, rodet eller for varm (det er de ord, man ofte hører, når folk beskriver et besøg i byen). Jeg mærkede tvært imod at den græske kultur har en særlig sans for skønhed. For at blive i metroen, kan man for eksempel tage farvesætningen på de forskellige stationer, man kommer igennem: Victoria-stoppet er besat med mintgrønne fliser, Thission er lysegul og Omonia er gylden med små stænk af skiftende lavendeltoner. Der er også en direkte forbindelse mellem museumsskulpturerne draperinger og elegante positurer, og butikernes

vinduesudstillinger, som imiterer disse.

Jeg gik i mine pauser fra arbejdet ved flygelet mange ture i byen. Jeg besøgte så mange forskellige områder som muligt. Når man går omkring i en fremmed by, er tankerækkerne helt anderledes, end når man går i sin egen. Derhjemme, hvis man har boet i den samme by i nogle år, vil stort set alle steder og områder være knyttet til bestemte minder og konkrete gøremål. I ens egen by er ingen steder fuldstændigt rene. Når man derimod går i en ny by, vil alle de blanke flader, som ikke er udfyldt af erindringer, blive fyldt af drømme, visioner og nye tankelinier. Ligesom man kan lade sine utopier blomstre i en ny frisure eller i en forelskelse, kan man også få dem til at gro i en fremmed by.

Samtidig er der tilfredsstillelsen ved at gøre det ukendte kendt. Glæden ved at tilegne sig nyt land. Det foregår på den måde, at man langsomt forbinder punkter på sit personlige, indre kort. Netop dét at forbinde punkter var en udfordring i Athen, hvor jeg de første uger ofte blev snydt af gadernes mønstre. Gaderne i Plaka har en lille, diskret bøjning, der gør at man, uden man opdager det, lige så langsomt bliver ledt i en anden retning, end den man startede i. De første uger gik jeg ofte forkert - noget, jeg tog med blandede følelser, da vildfarelser jo selvsagt giver anledning til at gå endnu mere.

På mange måder kom byens fremmedartethed helt bag på mig. Der var bjergenes halvkranse om byen. Appelsintræerne. Appelsinerne. Den balsamagtige blanding af lun luft og duft af pinje og gran og andre kvinders parfume. Alt dét fik mig til at sænke skuldrene efter en lang, dansk vinter, med en følelse af at være vidunderligt heldig.

Grækere er næsten lige så afslappede med tid, som de er hjælpsomme, så tilbagevindingen af mit hævekort kom til at foregå over et længere forløb i flere etapper. Rejsebureauet ved Syntagma blev på den måde et sted, jeg kom fast gennem mine første dage i Athen - indtil jeg i sidste ende fik kortet tilbage med

besked om, at jeg aldrig igen ville kunne bruge det i en hæveautomat (det manglede en lille snip af sit øverste, højre hjørne). Jeg måtte således gå i banken én gang om ugen for at hente økonomiske forsyninger. Den mand, der sad ved skranken, mindede mig meget om min onkel, og den ene af de to medarbejdere i rejsebureauet fik mig til at tænke på min farfar. På den måde fandt jeg stand-ins for mange af dem, jeg savnede hjemme i Danmark.

Ikke at jeg manglede tryghed og varme i Athen - tværtimod: Både fra instituttets ansatte, mine medstipendiater og de grækere, jeg mødte, blev jeg omsluttet af imødekommenhed.

Den bankmand, som blev min græske onkel-substitut, havde et stort, grimt sår lige midt på issen. På den måde som han sad placeret i en boks lidt under gulvhøjde, var dette sår altid det første, der mødte mit blik, når jeg trådte hen til skranken. Som en slags tredje øje. Som ugerne gik, helede såret. Da jeg for sidste gang hævede mine euro, var såret væk. Øjet var havde lukket sig.

Jeg havde det lidt på samme måde som dét sår. Miljøet i Athen var så motiverende for mit arbejde som noget. Den stemning, der er på Den Danske Institut i Athen, er i sjældnen grad præget af nysgerrighed, overskud og gejst. Det var et sted, hvor jeg kunne trives og folde mig ud, et sted hvor jeg ikke følte behov for at lægge bånd på mig selv.

Alt dette afspejlede sig, når jeg sad ved flygelet i auditoriet, hvor frodigheden hurtigt forplantede sig i mit arbejde. Jeg kunne se det på mine arbejdstitler, der helt ændrede karakter. Tidligere var det ord som "*Død*", "*Pavement*" eller "*Endelig*" - nu var det: "*Akacie-allé*", "*Månebid*" og "*Jasminduft*"! Det hele blev lidt mere vildtvoksende, fabulerende og lyst. Flygelet, som jeg arbejder ved, lød så smukt og klangen i salen var så stor, at jeg ikke kunne lade være.

Jeg havde det lidt som dengang jeg som teenager lige havde lært at bruge make-up: Jeg vidste, at jeg overdrev brugen af mine nyvundne virkemidler, men jeg blev alligevel nød til at gøre det.

Visionerne for min kommende udgivelse ændrede og udvidede sig en del under opholdet. Projektet skal formmæssigt mere minde om et klassisk værk, end om et popalbum, som typisk har et antal afsluttede numre på 3-4 minutter. Hvis udgivelsen skal afspejle livet, må det også i sin form ligne det. Det skal vise den måde hvorpå følelser, tanker og stemninger changerer gennem tiden. De følelser og stemningsindtryk, jeg vil udtrykke, er på ingen måde afrundede størrelser, der kan puttes ind i enkelte, afsluttede sange. De er organiske, irregulære og uafsluttede. De hænger ved, de fortsætter og går igen i forskellige belysninger og kombinationer. På samme måde går elementerne i musikken igen fra stykke til stykke, hvor de fletter sig ind og ud af hinanden i forskellige kombinationer og belysninger. For eksempel kan en melodilinie være både den samme og ikke den samme i to forskellige harmoniseringer. På den måde bliver udgivelsen mere et værk, end en række afsluttede numre, der starter for så hurtigt at slutte igen.

Opholdet blev en tid, hvor jeg gav mig selv lov til at eksperimentere med nye former og arbejdsmetoder. Jeg afholdt desuden min første solokonzert på udenlandsk grund i auditoriet på Herefondos en aften i den første uge af opholdet.

En af de ting, jeg elsker mest ved Athen, er bjergene. Den måde, hvorpå de omkranser byen byen, er magisk, synes jeg. Jeg ville finde ud af hvad instituttets nabobjerg, som skifter farve efter tidspunktet på dagen (blåt om morgenen, broget om eftermiddagen) hed, og da jeg googled *"mountains around athens"*, hed et af de første hits *"The four mountains that embrace Athens"*. Dét ord - *embrace* - synes jeg er meget rammende for Athen. For dens geografi, lige såvel som for dens befolkning og klima. Og for Det Danske Institut i Athens personale, for den sags skyld. Opholdet var for mig som én stor omfavelse, hvor mit arbejde og min kreativitet fik de bedst tænkelige forhold.

Jeg er kommet hjem med en lang række nye skitser samt tre demoindspilninger, optaget på flygelet i auditoriet på Herefondos. Normalvis forholder jeg mig lidt køligt til begrebet *inspiration* - jeg tror mere på koncentration og ihærdighed - men jeg må indrømme, at opholdet i Grækenland har givet mig lige netop inspiration, og at de ting, jeg har skrevet i min tid der, er anderledes end noget, jeg vil kunne have produceret hjemme.

Athen er blevet mig meget kær, og jeg glæder mig til at vende tilbage.

Line Gøttsche Dyrholm, maj 2014